

Kraft, idet det har tilføjet den Passus: „saa vidt Fæstebrevene Intet indeholde, der tale derimod.“ Det forekommer mig, at det alene, at Fæstebrevene ere udstedte under andre Lovgivningsbestemmelser, taler mod at give Lovens tilbagevirkende Kraft; Godseierne have jo udstedt Fæstebrevene under andre Forhold end dem, der nu skulle finde Sted.

Dette var, hvad jeg i denne Henseende vilde tillade mig at udtale og som jeg anseer for det Vigtigste. Jeg var desværre forhindret i at overvære denne Sags første Behandling. Det maa derfor være mig tilladt, da jeg ikke tidligere har kunnet inddegaae, hvad der dengang blev udtalt mere skarpt end senere, at komme tilbage derpaa, da det ogsaa er blevet omtalt idag. Det er saaledes ved Sagens første Behandling blevet udtalt, at det var en meget mislig Stilling, hvori man vilde sætte Entens eventuelle Mand i Samfundet, idet han ikke fik den Autoritet og Myndighed, som en Mand i Almindelighed har, og man sammenlignede ham med en Jordemodermænd. Der maa vel herved være meent, at en saadan Mand kom til at ligne en Jordmoders Mand i den Forstand, at han ikke selv havde nogen Profession eller Fortjeneste; thi naar han har en særlig Virksomhed, er der vel Intet at indvende imod, at en Mand er gift med en Jordmoder, og at de hver paa sin Maade fortjene Noget til fælles Bøhste. Meningen maa altsaa være, at der er tænkt paa en Jordmodermænd, der alene lever af sin Kones Profession og selv Intet kan fortjene til Familiens Underhold, og jeg indbrømmer, at det ikke kan være saa lidt betænkeligt for den lovgivende Magt at befordre, at der skulde blive mange af den Slags Mænd. Men jeg troer, at denne Sammenligning halter ganske overordentlig; jeg troer, at der ikke kan anstilles den mindste Sammenligning imellem en Fæsterentes tilkommende Mand og en saakaldet Jordmodermænd, thi den sidste kan jo aldeles ikke — det skulde da være et aldeles usædvanligt Tilfælde — hjælpe sin Kone i hendes Forretning; det tilstedes ham ikke at gjøre det, saa at han er et complet Hul med Hensyn til den fælles Fortjeneste, men ved de her omhandlede Ægteffader i Bondestanden er

det Manden, som factist bliver den, der staffer det Meste tilveie. Om han ogsaa juridisk ikke har Myndighed som virkelig Fæster, er det dog ham, som factist driver Gaarden, underholder Familien og sørger for, at Alt gaaer vel, saa at den tidnævnte Sammenligning aldeles maa forfalde. Det er ogsaa udtalt i Udvalgets Betænkning og gjentaget under den mundtlige Discussion, at det er noget for vore Forhold ganske Usædvanligt, noget ganske Nyt, som man vil indføre. Vil man see hen til Ulandet, da vil man jo finde, at noget Lignende er Tilfældet i de allerhøieste Sphærer; hvor Arvesølgner er den cognatist, er det ofte Tilfældet, at en Dronning er gift med en Mand, som derfor ikke bliver Konge. Men vil man ikke gaae saa vidt, saa kunne vi holde os til vore egne hjemlige Forhold, og vi vide da, at der er flere Stamhuse og Lehn, som gaae over paa Spindesiden. Jeg har albrig hørt, at det er nogen Forkleinselse for en Mand, at han gifter sig med en Lehnbesidderinde, men det er dog Tilfældet, at han maa vige fra sin Eiendom, naar Konen døer, og det er jo det Samme, som findes i nærværende Forhold, saa at jeg ikke synes, at det er noget ganske Nyt eller Usædvanligt. Jeg kan derfor ikke Andet end stemme for § 3, som den er foreslaaet af Regjeringen.

Christensen: Da jeg begjærede Ordet, talte den ærede Ordfører, og det var nærmest for at inddegaae den hele Opfattelse af Entens Stilling, at jeg ønskede at udtale mig. Det er imidlertid steet fra den høitærede Ministers Side saa fyldestgjørende, saa udtømmende, at jeg ikke skal gaae nærmere ind derpaa. Det er derfor ogsaa kun ganske enkelte Bemærkninger, hvortil jeg, da jeg har Ordet, skal finde mig foranlediget. Først ønskede jeg da at gjøre en Bemærkning i Anledning af den høitærede Ministers Dtringer om, at han formeente, at Paragraphens Ophøvelse til Lov maaskee vilde have en Forkængelse af Fæstevareigheden til Følge, der nu antages og ogsaa i det hele Arbejde, der foreligger os, forudsættes at være omtrent 30 Aar. Jeg har, som bekjendt, havt meget at gjøre med Fæsteforholdene i en lang Række af Aar og jeg mindes grant, at det var